

6. Learned, E. P., Christensen, C. R., Andrews, K. R., & Guth, W. D. (1969) *Business policy: Text and Cases*. Homewood: Richard D. Irwin, Inc., Illinois.

POTAPENKO Sergiy Dmytrovych,

Candidate of Economic Sciences,

associate professor, associate professor at the department
of information management,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

EVALUATION OF STRATEGIC PLAN WAS FORMED THROUGH SWOT ANALYSIS

SWOT analysis has an important place among the methods of strategic planning of activity of the organizations. The article discusses the features of a SWOT analysis, in accordance with modern approaches to the organization and identifies some of its weaknesses and suggests ways to address them. Since the implementation of effective strategic planning based on SWOT analysis, has many interpretations, this article discusses some of them. Different authors propose to perform a SWOT analysis in a variety of ways with different goals. But remain unresolved such important tasks as quality of SWOT analysis, determining the completeness and more important questions. Such tasks require attention because a SWOT analysis is a study conducted with a certain sequence according to a certain procedure. But remains the question of sufficiency of volume of carried SWOT analysis, which is used for any direction tasks. Special attention requires the evaluation of the implementation of the SWOT analysis and the completeness of the implementation of the strategic plan that was formed. The purpose of this article is to draw up proposals regarding the rules of formation of strategic plan of enterprise development on the basis of the SWOT analysis, and evaluating its performance. To achieve this goal is proposed to be held on specially prepared questionnaires. In these questionnaires, the execution of tasks estimated completion, which is a boolean value success or finished, or not if is not finished. All success tasks assigned as 1. All unsuccessful tasks assigned as 0. This is possible to evaluate the implementation of the strategic plan formed with the help of SWOT analysis according to a special formula. SWOT analysis is an effective means of formation of strategy of development of activity of the organizations, but as a tool for strategic planning, it has not sufficiently developed mathematical and its evaluation requires research and development. In this article proposes an approach to the evaluation of the implementation of the strategic plan formed with the help of SWOT analysis.

Summary. *SWOT analysis is an effective means of formation of strategy of development of activity of the organizations, but as a tool for strategic planning, it has not sufficiently developed mathematical and its evaluation requires research and development. In this article proposes an approach to the evaluation of the implementation of the strategic plan formed with the help of SWOT analysis.*

Key words. *SWOT analysis, influence factors, evaluation, strategic goals, strategic plan, quality SWOT analysis, completeness SWOT analysis, completeness of the plan.*

*Одержано редакцією: 21.01.2016
Прийнято до публікації: 27.01.2016*

УДК 330.341

СОЛОГУБ Мирослава Петрівна,
старший викладач кафедри економіки
підприємства, обліку і аудиту, Черкаський
національний університет імені Богдана
Хмельницького, Україна

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ КЛАСТЕРІВ

Дослідження методу аналізу умов формування інноваційних кластерних структур та оцінки конкурентоспроможності кластерів на регіональному рівні, що дозволяє в подальшому розробити підходи до регіональної інноваційно-кластерної політики.

Ключові слова: інноваційно-кластерна політика, аграрний сектор, інноваційна діяльність, національне господарство, кластер, інвестиції.

Постановка проблеми. Розвиток багатьох регіонів стримується відсутністю необхідних умов: недостатньо матеріальних та фінансових ресурсів, незадовільна якість трудових ресурсів, нерозвиненість дослідницької бази, непослідовність регіональної політики. В таких умовах особливої важливості набуває регіональна інноваційно-кластерна політика, яка дозволяє реалізувати саморозвиток сукупності організацій, розміщених на території регіону, та забезпечить перехід до виробництва знань та конкурентоспроможної інноваційної продукції. АПК є важливим сектором економіки України, у ньому зосереджена майже третина основних виробничих фондів України, працює четверта частина населення, зайнятого у народному господарстві, виробляється понад 20% ВВП та третина національного доходу, формується 70% роздрібного товарообігу [1] та зосереджена найбільша кількість нерозв'язаних економічних проблем, в тому числі процеси впровадження інноваційної діяльності в АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблеми формування кластерних структур опікується велика кількість сучасних зарубіжних та вітчизняних науковців, серед яких М. Портер, В. Фельдман, Т. Андерсен, Р. Стоун, П. Арена, Д. Хені, Ж. Вейс, П. Антіла, В. Бакума, Н. Васильєва, М. Кропивка, П. Саблук, С. Соколенко та ін. Науковою скарбницею теоретико-методологічних засад з позиції сталого розвитку агроформувань займаються вітчизняні учені-економісти: В. Борисова, О. Веклич, Б. Данилишин, С. Дорогунцов, А. Гайдуцький, О. Гудзь, А. Лисецкий, П. Саблук, М. Паламарчук, В. Царенко, А. Чупіс та ін. Ними досліджено теоретичні аспекти формування конкурентоспроможних кластерів, проблеми та перспективи розвитку. Кластеризації на загальнодержавному і регіональному рівнях, а також особливості формування раціонального природокористування аграрними підприємствами для забезпечення основної концепції сталого розвитку.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим існує необхідність постійного спостереження за станом та тенденціями розвитку з метою виявлення та вирішення проблем галузі, зокрема, питання інноваційного розвитку агропромислового сектору України.

Метою статті є відображення реального стану та визначення проблем розвитку аграрного сектора української економіки в сучасних умовах. Розробка теоретичних засад формування моделі регіонального інноваційно-орієнтованого кластера аграрної сфери для забезпечення сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. АПК є важливим сектором економіки України, у ньому зосереджена майже третина основних виробничих фондів України, працює четверта частина населення, зайнятого у народному господарстві, виробляється понад 20% ВВП та третина національного доходу, формується 70% роздрібного товарообігу [1] та зосереджена найбільша кількість нерозв'язаних економічних проблем, в тому числі процеси впровадження інноваційної діяльності. Разом з тим існує необхідність постійного спостереження за станом та тенденціями розвитку з метою виявлення та вирішення проблем галузі, зокрема, питання інноваційного розвитку агропромислового сектору України. [1, с. 67].

Агропромисловий комплекс України – це цілісна народногосподарська система взаємопов'язаних в своєму розвитку галузей, які забезпечують виробництво сільськогосподарської сировини та продовольства, їх заготівлю, зберігання, переробку і реалізацію населенню [2]. В народному господарстві України АПК посідає значне місце. Його головна функція полягає у виробництві сільськогосподарської продукції, її переробці в продовольчі та інші товари споживання, у доведенні їх до споживача. Крім того, АПК виконує інші важливі соціально-економічні функції: робить внесок у національний дохід країни; забезпечує екологічну рівновагу в навколишньому

природному середовищі; послідовно поліпшує умови праці й побуту сільського населення. Утворення АПК є закономірним результатом агропромислової інтеграції – зміцнення взаємозв'язків і органічного поєднання сільського господарства та суміжних галузей, які його обслуговують, доводять його продукцію до споживача [3, с. 199].

Сільськогосподарський сектор, який характеризується високою стійкістю та темпами росту, є однією з базових основ української економіки. Частка ВДВ продукції сільського господарства в структурі ВВП України є однією з найвищих в Європі. У 2014 р. частка сільського господарства у загальному обсязі валової доданої вартості (ВДВ) усіх галузей економіки склала 11,8% [5]. Підприємства АПК, що стимулюють зростання ВВП та складають значну частину експортних надходжень країни, щорічно формують близько 9–11% від загальних доходів до Зведеного бюджету України [6, с. 67]. Впродовж останніх років спостерігається стрімка тенденція до зростання обсягів виробництва валової продукції сільського господарства, що в котрий раз підтверджує важливу роль АПК у структурі національного господарства.

У 2015 р. фахівці ННЦ «Інститут аграрної економіки» передбачають обсяги виробництва валової продукції сільського господарства на рівні 239,6 млрд. грн., що на 4,7% менше минулорічних показників. Це зумовлено спадом врожайності певних культур (зниження врожайності пшениці на 9,7%) [7], зменшенням посівних площ (у зв'язку з тимчасово окупованими територіями АРК, Донецької та Луганської областей), а також за рахунок високої порівняльної бази 2014 р. Сільське господарство України складається з рослинницького та тваринницького комплексів, серед яких провідне місце, на відміну від економічно розвинених країн, належить рослинництву (у 2014 р. 70,2% валової продукції сільського господарства) [5].

АПК відіграє ключову роль у господарстві країни, закладаючи основу її економіки та забезпечуючи міцне підґрунтя економічної діяльності. Значення АПК в системі господарства України є надзвичайно великим. У якості досліджуваних категорій розглянуті показники ВВП України, валової продукції с/г та інноваційної діяльності. Аналізуючи можна сказати, що АПК – важлива складова системи національного господарства, фундамент економіки, продукція якого приносить 6-7-му частину ВВП країни. Частка с/г у ВВП країни протягом останніх п'яти років коливалась – 17,4% в 2010–2011 рр., 15,3% – у 2012 р., 16,6% – у 2013 р., 16% – у 2014 р. Отже, частка с/г у ВВП України є значною й складає 16–17%. Зменшення долі с/г у 2012 р. зумовлене передусім скороченням площ посіву певних с/г культур і, відповідно, меншим врожаєм. Оскільки на рослинництво припадає близько 70% валової продукції с/г, зменшення посівів суттєво відбилось на загальному прибутку від с/г діяльності. Проте падіння аграрного виробництва не було великим, а дана диспропорція виникла внаслідок стрімкого росту ВВП у 2010–2012 рр., що, зумовлено зростанням обсягу наданих послуг та капітальних інвестицій внаслідок підготовки та проведення Євро-2012. У наступних 2013–2014 рр. спостерігається поступове зростання аграрного виробництва разом із поступальним збільшенням величини ВВП. Тобто АПК – це комплекс галузей народного господарства, сталий розвиток та функціонування яких забезпечує безперебійну роботу всієї системи національної економіки [7].

Для використання в регіонах України кластерного підходу для активізації інноваційної діяльності підприємств та регіональної економіки, виникає практичне завдання розробки методології і методики дослідження кластерів, включаючи характеристику цілей, суб'єктів, об'єктів, напрямів та методів дослідження кластерів.

Суб'єктами дослідження кластерів у багаторівневій системі управління інноваційним розвитком являються місцеві органи державної підтримки кластерів, некомерційні організації кластерів. Кластер розглядається як виробнича мережа, що складається з окремих суб'єктів дислокованих у визначеному регіоні. Тому для дослідження напрями аналізу кластерів необхідно визначити на регіональному рівні. Дослідження кластерів на регіональному рівні пропонується проводити в наступній

послідовності: 1) ідентифікація кластерів; 2) структурування кластера; 3) аналіз якості мережевої співпраці; 4) оцінка рівня інноваційного розвитку кластера; 5) аналіз економічно-соціального ефекту наслідків кластеризації для регіону. Ідентифікація полягає у виявленні «ключового товару» (за його назвою визначається назва кластера) і потенційних суб'єктів кластера [4, 6, 7, 9].

Кілька організацій в Україні мають можливість отримувати прибуток від розвитку принципово нових інноваційних продуктів. Ці випробувані, як правило, фінансово стійкі і сконцентровані в кількох регіонах які працюють майже виключно на експорт. Інші продукти знаходяться на периферії суспільної уваги. Це призводить до дроблення бізнесу і влади, великого числа відкладених ініціатив щодо масштабу витрат від неіснуючих потенціалів. Фінансова і політична криза змінила ситуацію, серед основних стратегічних напрямів регіонального економічного розвитку, треба зосередити увагу на модернізації.

Зараз домінує модернізація концепції «точка зростання», яка здійснюється у формі державної підтримки обраних «пріоритетних» напрямів розвитку. Таким чином, навіть не розглядається питання про механізм ефекту окремих «пріоритетних» напрямів для економіки в цілому. Вважається, що в умовах політичної та економічної нестабільності в країні, постановка проблеми та передчасний перехід на інноваційний шлях розвитку, і метод апіорного розподілу пріоритетів є контрпродуктивним. Необхідно розробити стратегію проміжних інститутів, що забезпечують ефективне залучення запозичень і поступового переходу до інноваційного розвитку на основі кластерного підходу [8]. Для забезпечення економічного зростання вимагає значне нагромадження капіталу, яке можливе за рахунок створення і розвиток у просторових кластерів інновацій та інвестицій.

Доведено формування кластерів інвестиції як основної характеристики регіональної політики сьогодні. Слід зазначити, що кластер як структура ринку яка використовує кооперативу факторів у створенні конкурентних переваг, в тому числі в просторовій асоціації різних типів власників, включаючи владу. Можна стверджувати, що просторовий кластер, стаючи частиною грошей з регіональної політики, яка створює потенціал для адекватної пропозиції на ринку, виходить з його стратегічних інноваційно-інвестиційних баз. Доведено, що поява інвестиційних та інноваційних кластерів актуалізує впровадження нового підходу та проникнення синергетичної парадигми у сфері регіональної політики. Дослідження і розрахунки доводять на прикладі Черкаської області, наявний потенціал кластеризації регіону, динаміки валового регіонального продукту та виробництва, валової доданої вартості динаміки сільськогосподарського виробництва. Характеристика інноваційних та інвестиційних регіональних кластерних об'єднань сприяє доступу до капіталу, оскільки концентрація підприємств, організацій, фірм, створює сприятливий клімат для появи сукупного внутрішнього інвестиційного ресурсу, а також залучення прямих іноземних інвестицій в нові технології. Черкаська область має всі можливості, щоб ефективно використовувати потенціал кластеризації для стабілізації соціально-економічного розвитку регіону.

Особливу роль відіграє доступний, але не в повній мірі освоєний регіональний сільськогосподарський потенціал. Одним з основних джерел інноваційного розвитку аграрних підприємств Черкаської області є залучення іноземного капіталу у вигляді функції запозичення та використання передових зарубіжних технологій сільськогосподарського виробництва, яка гарантуватиме стійке економічне зростання, яке супроводжується приведенням у економіку регіонального агропромислового комплексу не тільки технологічні інновації, але й нові знання та інноваційний менеджмент.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Методика аналізу умов формування інноваційних кластерних структур та оцінки конкурентоспроможності кластерів на регіональному рівні дозволяє в подальшому розробити підходи до регіональної інноваційно-кластерної політики. Успішний розвиток кластера означає підвищення конкурентоспроможності регіону, збільшення темпів росту валового регіонального продукту, ріст частки регіону в загальному обсязі ВВП країни. Крім того,

успішне функціонування кластера забезпечить збереження та створення нових робочих місць, що розширить податкову базу та скорочує виплати з безробіття. Висока результативність кластера підвищує інноваційний та інвестиційний рейтинг регіону.

Таким чином, у інноваційній сфері діяльність інфраструктури підтримки кластерних ініціатив повинна спрямовуватися на створення передумов для пришвидшення процесів створення та комерціалізації інновацій. У сучасних умовах центральною складовою регіональної політики має стати інноваційна концепція, головним напрямом якої повинна бути реалізація пріоритетних проектів розвитку на основі «кластерних ініціатив». Завдяки створенню регіонального інноваційно орієнтованого кластера аграрної сфери в регіоні стане можливим активізувати впровадження в практику аграрного виробництва принципів сталого розвитку, підвищити конкурентоспроможність агробізнесу, створити систему підготовки спеціалізованих кадрів, забезпечити умови для сталого розвитку сільських територій, а отже, і для аграрної сфери регіону.

Список використаної літератури

1. Пепа Т. В. Просторова функціонально-територіальна організація розвитку регіонального АПК / Т. В. Пепа, О. В. Мазур // Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економічні науки». – 2013. – № 33. – Ч. 1. – С. 38–44.
2. Земельний код екс України // ВВР. – 1993. – № 10 – С. 79.
3. Мамалуй О. О. Основи економічної теорії : [навч. посіб.] / [О. О. Мамалуй, О. А. Гриценко, Л. В. Гриценко]. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 479 с.
4. Білоченко А. М. Стан та стратегічні напрями розвитку аграрного сектора економіки на сучасному етапі / А. М. Білоченко // Продуктивність агропромислового виробництва. – 2014. – Вип. 25. – С. 67–71.
5. Лупенко Ю. 2015 року прогнозується незначний спад обсягів виробництва продукції рослинництва / Ю. Лупенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews/1365-2015-.html>.
6. Зерновой рынок на старте сезона-2015/16: уравнение с несколькими неизвестными [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.apk-inform.com/ru/news/1048793>.
7. Grainand Feed Annual Report // USDA Foreign Agricultural Service. – Electronic data. – 2015. – UP1522. – P. 31 [Electronic resource]. – Mode of access : World Wide Web:http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Grain%20and%20Feed%20Annual_Kiev_Ukraine_6-10-2015.pdf.
8. Україна збереже лідерство у виробництві соняшникової олії //Єдине спеціалізоване видання в Запорізькій області «Аграрний бюлетень» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://ab.org.ua/>.
9. Маслак О. Ринок картоплі: виробництво збільшується, а ціни знижуються / О. Маслак // Агробізнес сьогодні. – 2013. – № 11(258). – С. 10–12 5. Сільське господарство України у 2014 р. // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Кужель В. О. (2014), «імунізація економіки агропродовольчої сфери в контексті реалізації принципи соціальної відповідальності бізнесу», Економічні форуми, немає. 3, стор 17-22. Хвесик М. А. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка/ М. А. Хвестик, Л. М. Горбач, П. П. Пастушенко. – К. : Кондор, 2005. – 344с.
11. Roelandt T. J. A. Summary report of the focus group on clusters / TheoJ. A. Roelandt, Pim den Hetog // OECD-Focus Group on industrial clustersThe Hague/Utrecht, May 1998. [Electronic resource]. – 1998. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/daf/corporate>
12. Портер М. Конкуренция: Пер. с англ. / М. Портер // М. : Издательский дом «Вильямс», 2002. – 496 с.
13. Gulati M. Improving efficiency of service provision – relevance of cluster approach / Mukesh Gulati // UNIDO – NEW DELHI, 2003,
14. Cluster policies OECD Innovation Policy Platform [Electronic source]. – 2010. – Режим доступу: www.oecd.org/dataoecd/33/48/48137710.pdf

References

1. Pepa T. V. Prostorova funktsionalno-teritorialna organizatsiya rozvitku regionalnogo APK / T. V. Pepa, O. V. Mazur // Zbirknik naukovih prats ChDTU. Seriya «Ekonomicni nauki». – 2013. – 33. – Ch. 1. – S. 38–44.
2. Zemelnii kod eks Ukraini // VVR. – 1993. – 10 – S. 79.
3. Mamaluy O. O. Osnovi ekonomichnoyi teorii : [navch. posib.] / [O. O. Mamaluy, O. A. Gritsenko, L. V. Gritsenko]. – K. : YurInkom Inter, 2006. – 479 s.
4. Bilochenko A. M. Stan ta strategichni napryami rozvitku agrarnogo sektora ekonomiki na suchasnomu etapi / A. M. Bilochenko //Produktivnist agropromislovogo virobnitstva. – 2014. – Vip. 25. – S. 67–71.
5. Lupenko Yu. 2015 roku prognozuetsya neznachnii spad obsyagiv virobnitstva produktsiyi roslinnitstva / Yu. Lupenko [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews/1365-2015-.html>.

6. Zernovoy ryinok na starte sezona-2015/16: uravnenie s neskol'kimi neizvestnyimi [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa : <http://www.apk-inform.com/ru/news/1048793>.
7. Grain and Feed Annual Report // USDA Foreign Agricultural Service. – Electronic data. – 2015. – UP1522. – P. 31 [Electronic resource]. – Mode of access : World Wide Web: [http://gain.fas.usda.gov/Recent GAIN Publications/ Grain and% 20Feed Annual_Kiev_Ukraine_6-10-2015.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20Publications/Grain%20and%20Feed%20Annual_Kiev_Ukraine_6-10-2015.pdf).
8. Ukrayina zberezhe liderstvo u virobnitstvi sonyashnikovoyi // Edine spetsializovane vidannya v Zaporizkiy oblasti «Agrarniy byuletен» [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://ab.org.ua/>.
9. Maslak O. Rinok kartopli: virobnitstvo zbilshuetsya, a tsini znizhuyutsya / O. Maslak // Agrobiznes sгодni. – 2013. – 11(258). – S. 10–12 5. Silske gospodarstvo Ukrayini u 2014 r. // Derzhavna sluzhba statistiki Ukrayini [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Kuzhel, V. O. (2014), «Imunizatsiya ekonomiki agroprodovolchoyi sferi v kontekstI realizatsiyi printsipi sotsialnoyi vidpovidalnosti biznesu», Ekonomichnyi forumi, neme. 3, stor 17-22. Hvesik M. A. Rozmischennya produktivnih sil ta regionalna ekonomika/ M. A. Hvestik, L. M. Gorbach, P. P. Pastushenko. – K. : Kondor, 2005. – 344s.
11. Roelandt T. J. A. Summary report of the focus group on clusters / Theo J. A. Roelandt, Pim den Hetog // OECD-Focus Group on industrial clusters The Hague/Utrecht, May 1998. [Electronic resource]. – 1998. – Rezhim dostupu: <http://www.oecd.org/daf/corporate>
12. Porter M. Konkurentsya: Per. s angl. / M. Porter // M. : Izdatelskiy dom «Vilyams», 2002. – 496 s.
13. Gulati M. Improving efficiency of service provision – relevance of cluster approach / Mukesh Gulati // UNIDO – NEW DELHI, 2003.
14. Cluster policies OECD Innovation Policy Platform [Electronic source]. – 2010. – Rezhim dostupu: [www.oecd.org/dataoecd/ 33/48/48137710.pdf](http://www.oecd.org/dataoecd/33/48/48137710.pdf)

SOLOGUB Miroslava Petrivna

senior lecturer the Economics of enterprise,
accounting and audit Cherkasy National
University named after Bohdan Khmelnytsky

THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF INNOVATIVE AND INVESTMENT REGIONAL CLUSTERS

Abstract. Introduction. *The development of many regions is constrained by lack of facilities: lack of material and financial resources, poor quality of labor resources, lack of research base, inconsistent regional policies. In these conditions of special importance is regional innovation and cluster policy that allows self-development of the totality of the organizations located on the territory of the region, and to ensure the transition to the production of innovative knowledge and competitive products. Agriculture is an important sector of economy of Ukraine, it is concentrated nearly a third of the main production funds of Ukraine, operates the fourth part of the population employed in the national economy, produces more than 20% of GDP and a third of national income is generated 70% of retail turnover [1] and the largest number of unresolved economic problems, including the processes of implementation of innovative activity in agrarian and industrial complex. Purpose.* *The purpose a reflection of the real status and specific problems of development of agrarian sector of Ukrainian economy in modern conditions. Development of theoretical bases of formation model regional innovation - oriented cluster of the agrarian sector to ensure sustainable development. Methods* *of research is a systematic approach, method of analysis and synthesis (comparison, analogy, abstraction, formalization, classification decomposition) method hypotheses, structural analysis, including graphic, mathematical, cognitive method definitions. Results.* *Thanks to the creation of a regional innovation cluster oriented agricultural sector in the region will be possible to intensify the implementation in practice of agricultural production the principles of sustainable development, enhance the competitiveness of agribusiness, to establish a system for training of specialized personnel, to provide conditions for sustainable development of rural areas, and, consequently, for the agricultural sphere of the region. Originality.* *There is a need for constant monitoring of the condition and trends to identify and solve problems in the industry, in particular, issues of innovation development of the agro industrial sector of Ukraine. Conclusion.* *Thus, in the sphere of innovation activities infrastructure support for cluster initiatives should be directed at creation of prerequisites to accelerate the creation and commercialization of innovations. In modern conditions the Central component of the regional policy should be an innovative concept, the main focus should be the implementation of priority development projects on the basis of cluster initiatives.*

Keywords: *innovative cluster policy, agrarian sector, innovative activity, national economy, the cluster investment.*

Одержано редакцією: 26.01.2016
Прийнято до публікації: 29.01.2016